

bevolking op actieve leeftijd: lokale evolutie 2005-2025

Provincie Antwerpen – Dienst Welzijn en Gezondheid

Kleuren of krimpen. Bevolking op actieve leeftijd: lokale evolutie 2005-2025

Provincie Antwerpen – dienst Welzijn en Gezondheid

Antwerpen, 2016

Stafdienst – Steunpunt sociale planning

Guido Bottu

Rudy Marynissen

Boomgaardstraat 22 (bus 100), 2600 Antwerpen (Berchem)

e-mail: socialeplanning@provincieantwerpen.be

<http://www.provincieantwerpen.be/beleid/welzijn-en-gezondheid/sociale-planning.html>

INHOUD

Inleiding	3
1 Van nationaliteit tot origine – Belgisch of Nederlands versus andere	3
2 Analyse en prognose voor de provincie	5
aantal inwoners naar origine	
percentage met andere origine	
kindertal naar origine en evolutie op lange termijn	
3 Enkele indicatoren per gemeente	9
evolutie van de bevolking met Belgische of Nederlandse origine	
evolutie van alle 20-59 jarigen	
aandeel van de inwoners met andere origine	
Synthese: evolutie en beleid	14
Bronnen	16

Inleiding

Deze studie onderzoekt voor de gemeenten in de provincie Antwerpen de evolutie van de bevolking op actieve leeftijd (20-59 jaar)¹ met opsplitsing naar 'origine'.

Zij omschrijft 'vreemde origine' ruimer dan 'vreemde nationaliteit', en vertrekt hiervoor van het integratiedecreet. De studie richt zich op het onderscheid tussen 'Belgische of Nederlandse origine' en 'andere origine'.

Vervolgens wordt voor de provincie de werkwijze bij analyse (voor de periode 2005-2015) en prognose (voor de periode 2015-2025) geïllustreerd aan de hand van cijfers per leeftijdsgroep. De cijfers in de bijlage maken het mogelijk dit gedetailleerd beeld ook te schetsen voor de gemeenten. De bespreking van de gemeenten blijft echter beperkt tot enkele samenvattende indicatoren.

Centraal in deze studie staat de vraag: in welke mate is het behoud van de bevolking op actieve leeftijd afhankelijk van een toename van de bevolking met 'andere origine'. De studie sluit af met de vraag of beleid (ook op lokaal niveau) invloed kan uitoefenen op de demografische evolutie.

1. Van nationaliteit tot origine – Belgisch of Nederlands versus andere

In overeenstemming met het 'integratiedecreet'² bedoelt deze studie met bevolking van vreemde origine: de inwoners³ die bij hun geboorte niet de Belgische nationaliteit bezaten of van wie minstens één van de ouders bij geboorte niet de Belgische nationaliteit bezat.

Het aantal inwoners naar origine en leeftijd werd bepaald op basis van het rijksregister. De provincie Antwerpen beschikt hiervoor over de gegevens sedert begin 1990.

Nationaliteit en nationaliteit bij geboorte zijn onmiddellijk gekend uit de momentopnames (hier begin 2005 en 2015).

Voor de 'nationaliteit bij geboorte van de ouders' diende gezocht naar een moment waarop een persoon nog verbleef in het ouderlijk gezin.⁴ Ligt dit moment voor 1990 dan is die nationaliteit met de beschikbare gegevens niet te bepalen, en werd verondersteld dat zij Belgisch is.

Deze studie zondert echter van 'vreemde origine' de Nederlandse af, en neemt deze laatste samen met Belgische origine.

¹ De gemiddelde leeftijd bij het einde van de beroepsloopbaan ligt thans nog dichterbij 60 dan 65 jaar.

² Zie www.integratiebeleid.be Vlaams integratiebeleid, doelgroepen (artikel 3 van het decreet inzake het Vlaams beleid ten aanzien van etnisch culturele minderheden)

³ 'Inwoners' betreffen in deze studie niet enkel hen die ingeschreven zijn in het bevolkings- of vreemdelingenregister, maar ook hen die opgenomen zijn in het wachtregister (in het kader van een asielpprocedure).

⁴ Het bepalen van de ouders gebeurde met gebruik van de relatie met de referentiepersoon van het huishouden en de lipro-typologie.

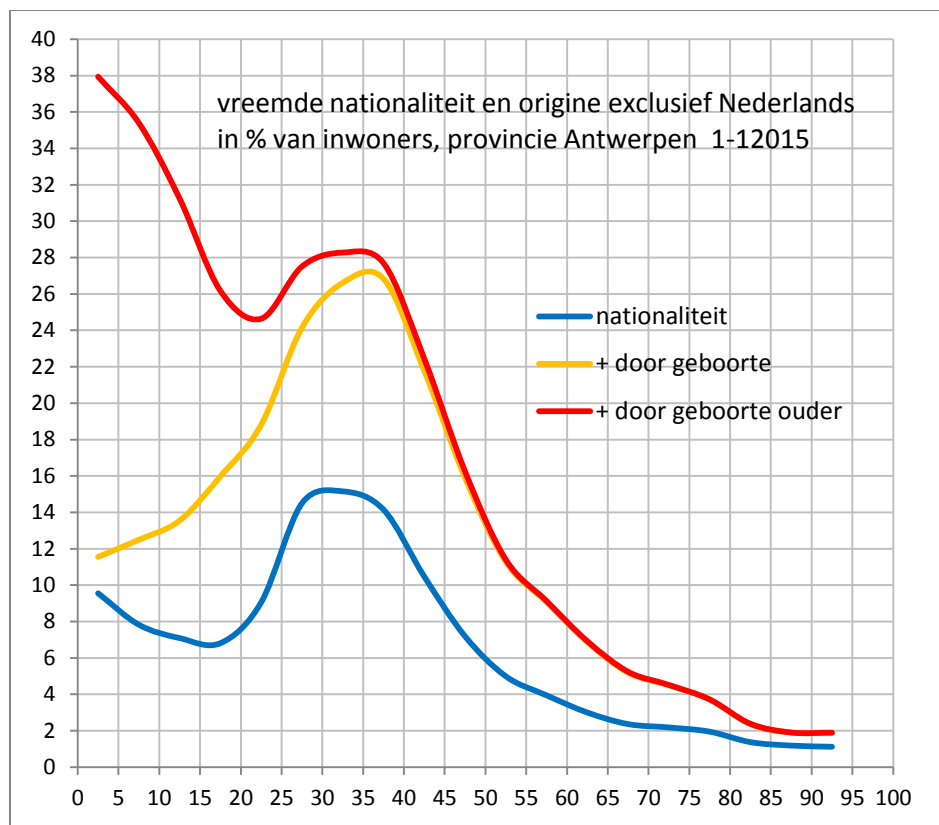
Veel inwoners met Nederlandse origine⁵ is typisch voor gemeenten aan de landsgrens. Hun aandeel is in die gemeenten⁶ 23 % of bijna een kwart, tegenover slechts 4 % voor de andere gemeenten in de provincie. In die grensgemeenten is het aandeel van de inwoners met een andere vreemde origine slechts 7 %.

De jongste decennia is het verwerven van de Belgische nationaliteit veel soepeler geworden⁷, en hiermee is ook het verschil tussen nationaliteit en origine groter geworden.

Volgende figuur vergelijkt per leeftijdsgroep van vijf jaar voor de provincie Antwerpen de nationaliteit met de origine. Het gaat om de percentages van de inwoners die noch een Belgische noch een Nederlandse nationaliteit of origine hebben.

- De blauwe lijn betreft de huidige nationaliteit.
- De gele lijn gaat over de origine ook rekening houdend met de nationaliteit bij geboorte.
- De rode lijn houdt voor de origine ook rekening met de nationaliteit van de ouder(s) bij hun geboorte.

Grafiek 1

⁵ Zoals inwoners met minstens één ouder met vreemde nationaliteit bij geboorte gerekend worden bij vreemde origine, worden in deze studie inwoners met minstens één ouder met noch Belgische noch Nederlandse nationaliteit bij geboorte gerekend bij 'andere origine'.

⁶ Dit cijfer betreft de gemeenten Essen, Kalmthout, Wuustwezel, Hoogstraten, Baarle-Hertog, Ravels en Arendonk.

⁷ De Belgische nationaliteit is onder meer te verwerven door: a) meerderjarigen: voor wie in België is geboren of voor wie er wettelijk vijf jaar verblijft en 'geïntegreerd' is, b) minderjarigen: als één van de ouders Belg wordt. Zie voor een gedetailleerd overzicht van de voorwaarden: www.kruispuntmi.be

Het hoogste percentage met 'andere huidige nationaliteit' (noch Belgisch, noch Nederlands) wordt bereikt voor de leeftijdsgroep tussen 30 en 35 jaar met 15 %. In die leeftijdsgroep heeft echter 27 % of de helft meer een 'andere origine op basis van hun nationaliteit bij geboorte'.

Nog groter zijn de verschillen voor jongeren. Van de kinderen jonger dan 5 jaar heeft iets minder dan 10 % een 'andere' huidige nationaliteit. Door ook rekening te houden met de geboorte-nationaliteit van de ouders loopt dit op tot 38 % of vier maal het aantal met een 'andere' nationaliteit.⁸

Het verschil tussen de gele en de rode curve geeft het percentage inwoners geboren met Belgische of Nederlandse nationaliteit maar gerekend tot andere origine op basis van de geboorte-nationaliteit van de ouders. Dit percentage is hoog voor kinderen, maar neemt sterk af met de leeftijd en wordt gering op een leeftijd waarvoor de eerste nationaliteit van de ouders nog in zeer hoge mate gekend is (bijvoorbeeld minder dan 1 % op 35 jaar tegenover 25 % met andere origine) . De onderschatting van het aantal inwoners met 'andere' origine door onvolledige gegevens over de ouders zal hierdoor gering zijn.

De afzonderlijk gepubliceerde bijlage geeft de opsplitsing van 'andere origine' voor de gemeenten.

2. Analyse en prognose voor de provincie

Volgende tabel geeft voor de provincie Antwerpen in duizendtallen de omvang van de bevolking op actieve leeftijd⁹, verdeeld naar leeftijdsgroepen van tien jaar en naar origine. Voor 2025 geeft zij het resultaat van twee berekeningen: enerzijds evolutie zonder migratie (of alleszins zonder saldo van inwijking en uitwijking)¹⁰ en anderzijds evolutie met migratie zoals in de periode 2005-2015.¹¹

⁸ Bij die zeer hoge percentages is op te merken dat het voorbarig zou zijn die (volledig) te verklaren door hoger kindertal voor inwoners met 'andere origine'.

De percentages voor kinderen zijn niet onmiddellijk te vergelijken met die voor de leeftijdsgroepen van hun ouders. Zo had van de 0-4 jarigen met 'andere origine' 30 % een 'gemengde origine' (één van de ouders was bij haar/zijn geboorte Belg of Nederlander).

⁹ Voor 2025 werden de aantallen bepaald per gemeente en vervolgens gesommeerd voor de provincie. De berekening wordt toegelicht voor leeftijdsgroepen van tien jaar, maar werd fijner uitgevoerd voor leeftijdsgroepen van vijf jaar.

¹⁰ De berekeningen zonder migratie steunen op de aantallen per leeftijdsgroep bij het begin van een periode en op de overlevingskansen in een sterftetafel (Vlaanderen, 2014).

¹¹ De migratie (saldo van inwijking en uitwijking) voor de periode 2005-2015 en bij de overgang van een leeftijdsgroep naar een tien jaar oudere leeftijdsgroep wordt constant gehouden, dit is even sterk als in de periode 2005-2015.

Voor de bevolking met 'Belgische of Nederlandse origine' wordt hiervoor de migratie uitgedrukt als percentage van het aantal inwoners bij het begin van de periode. Voor gemeenten met een verlies wordt dan ook de migratie in aantal kleiner.

Voor de bevolking met 'andere origine' steunt de prognose voor migratie op constante aantallen. Het toepassen van constante percentages zou hier - bij toenemende bevolking - toenemende aantallen voor migratie veronderstellen.

Tabel 1. Evolutie (in 1000) 20-59 jarigen 2005-2025 in de provincie Antwerpen naar origine						
origine	jaar	20-29	30-39	40-49	50-59	20-59
Belgisch of Nederlands	2005	168	204	240	207	819
	2015	166	169	201	233	769
	2025 zonder migratie	138	165	168	196	667
	2025 migratie constant	140	166	167	196	670
andere	2005	40	37	23	12	112
	2015	59	66	48	27	200
	2025 zonder migratie	55	58	65	47	225
	2025 migratie constant	82	86	77	51	296
totaal	2005	208	241	263	219	931
	2015	224	235	249	260	968
	2025 zonder migratie	193	223	233	243	892
	2025 migratie constant	222	252	245	247	966

a) aantal inwoners naar origine

Het aantal 20-59 jarigen met *Belgische of Nederlandse origine* zal tussen 2015 en 2025 afnemen met 100.000 of 13 %. Migratie heeft op deze evolutie nauwelijks invloed.

De afname is het gevolg van de leeftijdsverdeling: de jongste leeftijdsgroepen zijn onvoldoende talrijk om de oudere leeftijdsgroepen tien jaar later op te volgen. Op het belang van het kindertal voor de evolutie op lange termijn wordt verder ingegaan.

Als migratie even sterk blijft als in de periode 2005-2015 dan zal de bevolking met '*andere origine*' tussen 2015 en 2025 toenemen met 96.000. Die toename zou dan volledig de afname voor Belgische of Nederlandse origine compenseren.

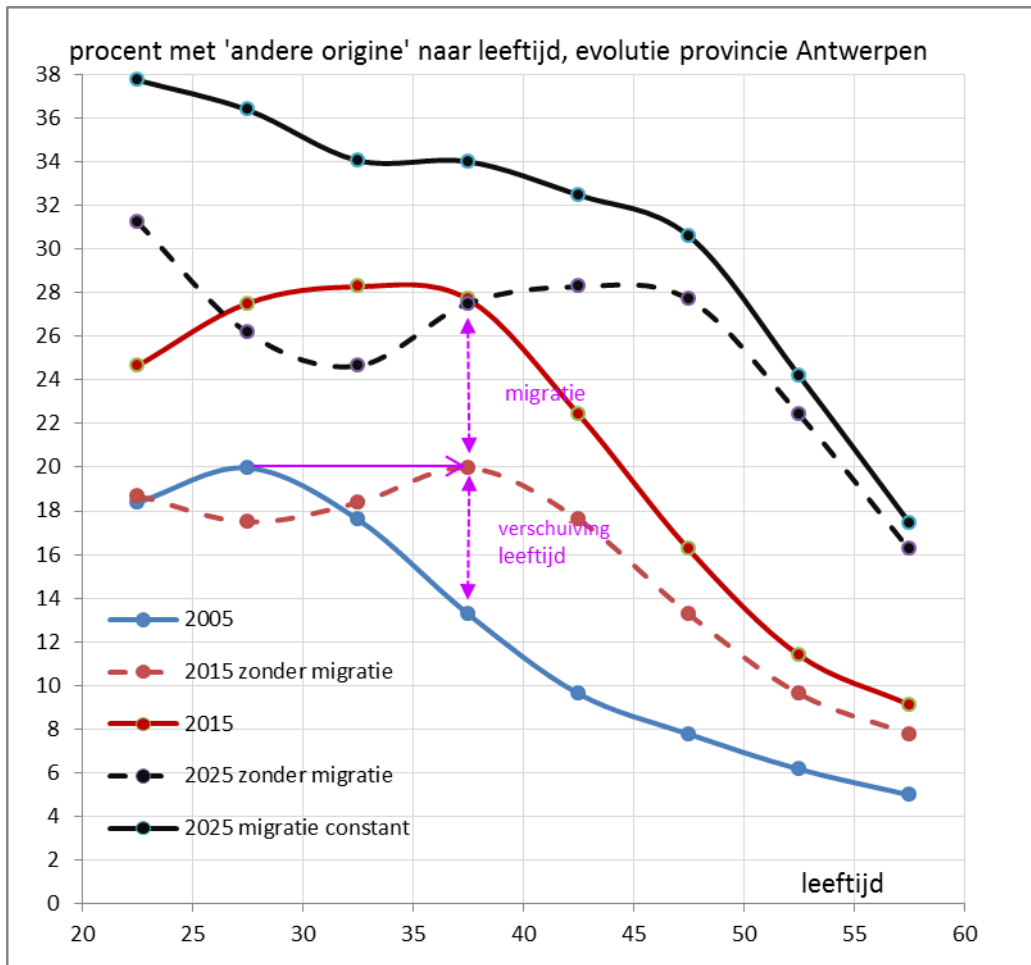
Maar ook zonder migratie zou de bevolking met andere origine toenemen met 25.000 in de periode 2015-2025. De oorzaak hiervan is dat de minder talrijke oudste leeftijdsgroepen opgevolgd worden door de meer talrijke jongere leeftijdsgroepen.

Zonder migratie van bevolking met '*andere origine*' zou het *totale aantal* 20-59 jarigen (Belgische, Nederlandse of ander origine samen) nog wel afnemen met 73.000 of 8 %.

b) percentage met '*andere origine*'

De hypothese over migratie heeft grote invloed op het *aandeel van de inwoners met 'andere origine'* in de totale bevolking. Het aandeel van die inwoners steeg van 12,0 % in 2005 tot 20,7 % in 2015. Ook zonder migratie stijgt het tegen 2025 verder tot 25,2 %. Bij migratie zoals in 2005-2015 stijgt het tot 30,6 %.

Volgende grafiek geeft per leeftijdsgroep de evolutie van het percentage met '*andere origine*' en illustreert tevens de invloed van migratie.

- De blauwe lijn geeft het beeld voor 2005. Het percentage is al hoog bij jongvolwassenen, maar bleef nog laag voor de oudere leeftijdsgroepen.
- Zonder migratie zou tegen 2015 de curve tien jaar naar rechts verschuiven, naar de rode streepjeslijn. Het percentage voor bijvoorbeeld de 25-29 jarigen in 2005 verschuift immers naar de 35-39 jarigen in 2015. Ook zonder migratie zou er een sterke toename zijn rond de leeftijd van 40 jaar.
- Het verschil tussen de rode streepjeslijn en de volle rode lijn geeft het effect van migratie in de periode 2005-2015. Er is een zeer sterk effect voor de jongere leeftijdsgroepen (vooral 25-40 jaar).
- Tegen 2025 zullen de percentages verder toenemen, maar zonder migratie (zwarte streepjeslijn) vooral voor de oudere leeftijdsgroepen. Als migratie constant blijft is er een bijkomende toename, die vooral sterk is op jongere leeftijd (verschil tussen de twee zwarte curves).

c) Kindertal naar origine en evolutie op lange termijn

In welke mate is het aantal 0-19 jarigen voldoende om na verloop van tijd de leeftijdsgroepen van hun ouders in aantal op te volgen? Bijna alle ouders van de 0-19 jarigen behoren tot de leeftijdsgroep 20-59 jaar. Als eerste ruwe benadering dient het aantal 0-19 jarigen (leeftijdsgroep van 20 jaar) minstens de helft te zijn van het aantal 20-59 jarigen (leeftijdsgroep van 40 jaar). Dit kan verfijnd worden door de leeftijdsgroepen binnen de 20-59 jarigen te wegen¹².

Volgende tabel vergelijkt voor 2015 het aantal 0-19 jarigen met het aantal voor de leeftijdsgroep van de ouders, en dit opgesplitst naar origine.

Het aantal kinderen met 'andere origine' wordt hiervoor opgesplitst over 'gemengde origine'- als de geboortenationaliteit van één van de ouders Belgisch of Nederlands is – en 'volledig andere origine'. Om de vergelijking tussen enerzijds aantallen kinderen en anderzijds aantallen in de leeftijdsgroepen van de ouders juist te maken dient het aantal kinderen met 'gemengde origine' voor de helft opgenomen bij de berekening voor Belgische of Nederlandse origine.

Tabel 2. Vergelijking 0-19 jarigen met leeftijdsgroepen ouders, naar origine – 2015 provincie				
Kinderen origine	0-19 jaar	Ouders geboortenationaliteit	20-59 jaar / 2 (gewogen)	Opvolging generaties
Belgisch of Nederlands	271.865	Belgisch of Nederlands	387.078	75 %
Andere gemengd	37.829	-	-	-
Andere volledig	95.089	Andere	99.791	114 %
Totaal	404.783	Totaal	477.869	83 %

$75\% = 100 * (271.865 + 0,5 * 37.829) / 387.078$ en $114\% = 100 * (95.089 + 0,5 * 37.829) / 99.791$

Voor de totale bevolking is het aantal 0-19 jarigen 17 % te laag om voor de volledige opvolging te zorgen. Voor de Belgische of Nederlandse origine loopt dit op tot 25 %. Voor 'andere origine' is er een overschot van 14 %. Het kindertal bij 'andere origine' is niet zeer hoog. Het is eerder dit bij Belgische of Nederlandse origine dat zeer laag is.

Het leeftijdsverschil tussen ouders en kinderen is gemiddeld 30 jaar. Voor de bevolking met Belgische of Nederlandse origine zou gelijkblijvend kindertal op lange termijn dan leiden tot een afname met 25 % op 30 jaar, of met 8,3 % per 10 jaar.

Voor de periode 2015-2025 werd de afname voor de bevolking op actieve leeftijd geraamd op 13 %. Dit verschil is het gevolg van de pensionering van wie geboren is in de jaren 1945-1965, jaren met hoge geboortecijfers. Maar ook na de pensionering van die generaties is bij het huidige kindertal een afname voor de bevolking met Belgische of Nederlandse origine te verwachten.

De afzonderlijk gepubliceerde bijlage geeft de 'opvolging van generaties' voor de gemeenten.

¹² De weging van de leeftijdsgroepen steunt op de Vlaamse geboortecijfers naar leeftijd van de moeder (2013) 20-24 jaar/3 + 25-29 jaar + 30-49 jaar*4/3 + 50-54 jaar + 55-59 jaar/3

3. Enkele indicatoren per gemeente

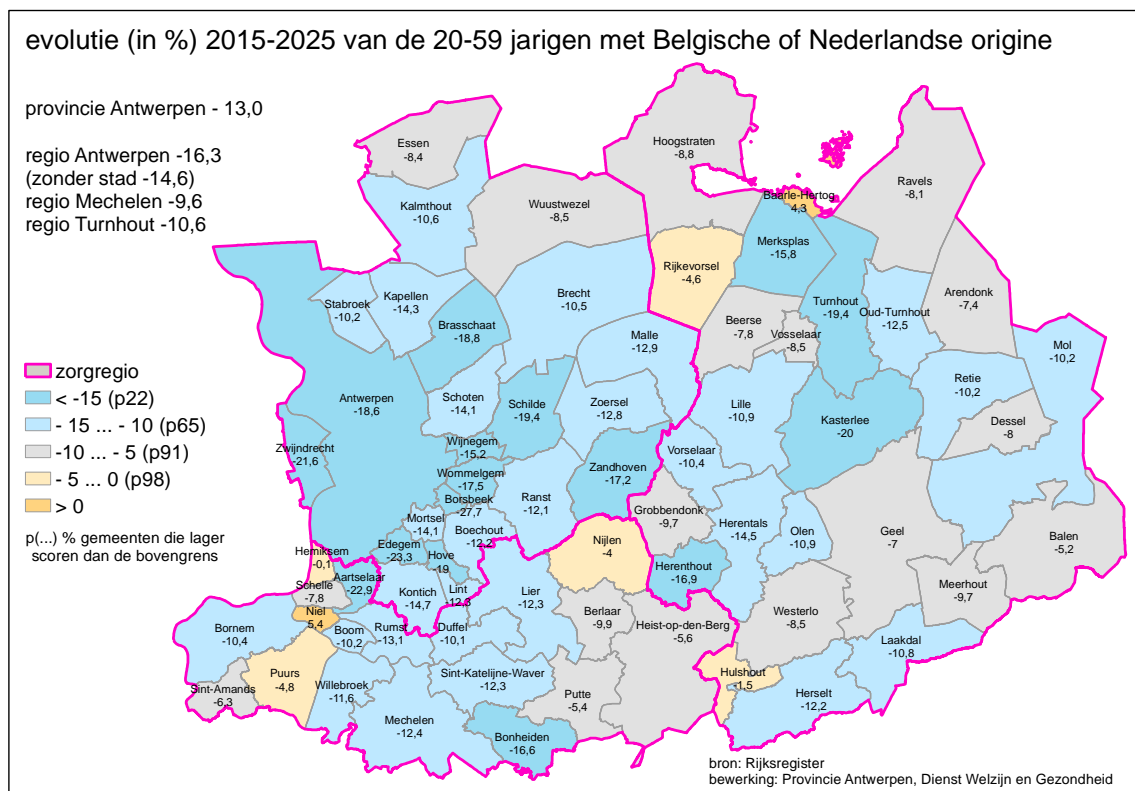
Voor de gemeenten in de provincie Antwerpen geven volgende kaarten over de bevolking op actieve leeftijd (20-59 jaar) voor de periode 2015-2025: a) de evolutie van de bevolking met Belgische of Nederlandse origine (bij constante migratie), b) de evolutie van de totale bevolking en dit op basis van twee scenario's voor de migratie van de bevolking met 'andere origine': zonder migratie en bij constante migratie, en c) het percentage met 'andere origine' in 2015 en in 2025 voor de twee scenario's inzake migratie.

a) evolutie van de bevolking met Belgische of Nederlandse origine

Kaart 1 geeft de procentuele evolutie van de 20-59 jarige bevolking met Belgische of Nederlandse origine. Verondersteld werd hiervoor dat de migratie even sterk blijft als in de periode 2005-2015.¹³

- Voor slechts 1 op 10 gemeenten (in geel) is er een toename of slechts een afname met minder dan 5 %.
- Voor 2 op 3 gemeenten (in blauw) zou het aantal 20-59 jarigen met minstens 10 % afnemen.

Kaart 1

¹³ De toe- of afname bij de overgang van een leeftijdsgroep naar een tien jaar oudere leeftijdsgroep is in procent gelijk voor de periodes 2005-2015 en 2015-2025. (Zie ook voetnoot 11.)

Zoals voor de provincie is een sterke afname voor de meeste gemeenten het gevolg van de leeftijdsverdeling bij het begin: de jongste leeftijdsgroepen zijn onvoldoende talrijk om de oudere in aantal op te volgen.¹⁴

b) evolutie voor alle 20-59 jarigen

Kaart 2 geeft de evolutie voor alle 20-59 jarigen doch **nog zonder migratie voor 'andere origine'**. Ook zonder migratie kan de bevolking met 'andere origine' een grote invloed uitoefenen op de evolutie van de totale bevolking, als bij de bevolking met 'andere origine' jongere leeftijdsgroepen in hogere mate oudere leeftijdsgroepen in aantal opvolgen.

Uit vergelijking met voorgaande kaart (over Belgische en Nederlandse origine) blijkt onder meer het volgende.

- Voor 1 op 3 gemeenten blijft de afname sterker dan 10 % (gemeenten in blauw). Dit is wel veel minder dan voor de evolutie van de bevolking met Belgische origine die voor 2 op 3 gemeenten met meer dan 10 % afneemt.
- De invloed is zeer groot voor stad Antwerpen (-5,0 tegenover -18,6 %).
- Zij is ook nog groot voor sommige andere gemeenten, vooral voor: Borsbeek, Boom, Mechelen, Willebroek en Turnhout. Voor Turnhout en Borsbeek blijft zonder migratie van inwoners met 'andere origine' de afname van de totale 20-59 jarige bevolking wel sterk.

Kaart 3 geeft de evolutie bij **constante migratie ook voor andere origine**¹⁵.

De invloed van de bevolking met 'andere origine' wordt nog groter als de migratie van die bevolking even sterk blijft als in de periode 2005-2015.

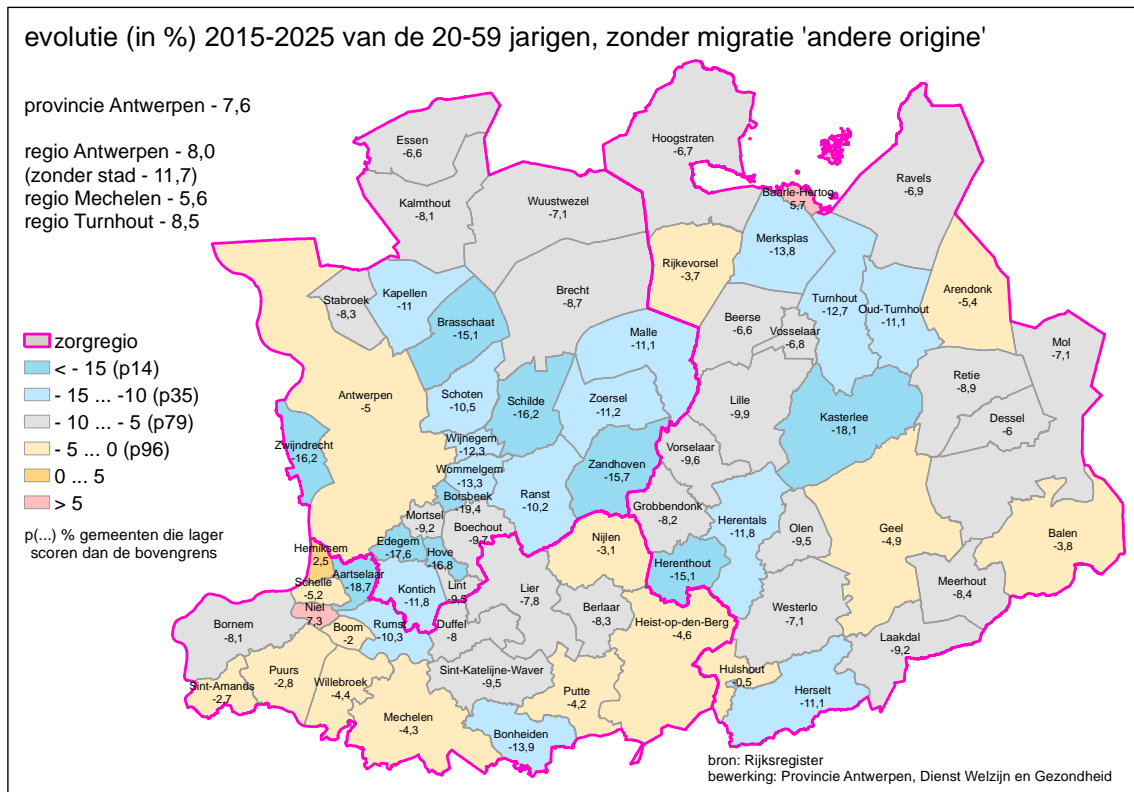
- We zagen eerder (kaart 1) dat de 20-59 jarige bevolking met Belgische of Nederlandse origine in de provincie afneemt met 13,0 %.
Bij constant blijvende migratie voor andere origine (kaart 3) blijft het aantal 20-59 jarigen zo goed als constant (slechts afname met 0,3 %).
- De bevolking met Belgische of Nederlandse origine neemt af met meer dan 10 % in 65 % van de gemeenten (in blauw op kaart 1).
Bij constante migratie van personen met andere origine neemt het totale aantal 20-59 jarigen slechts met meer dan 10 % af in 14 % van de gemeenten. Het betreft nog vooral gemeenten met hoge woningprijzen en een sterke afname van jongvolwassenen.¹⁶

¹⁴ Voor enkele gemeenten wordt dit versterkt door een groot verlies als gevolg van migratie, vooral voor Aartselaar, Borsbeek, Edegem, Hove (verlies van meer dan 8 %) en ook nog voor Brasschaat, Schilde en Kasterlee (verlies van meer dan 4 %).

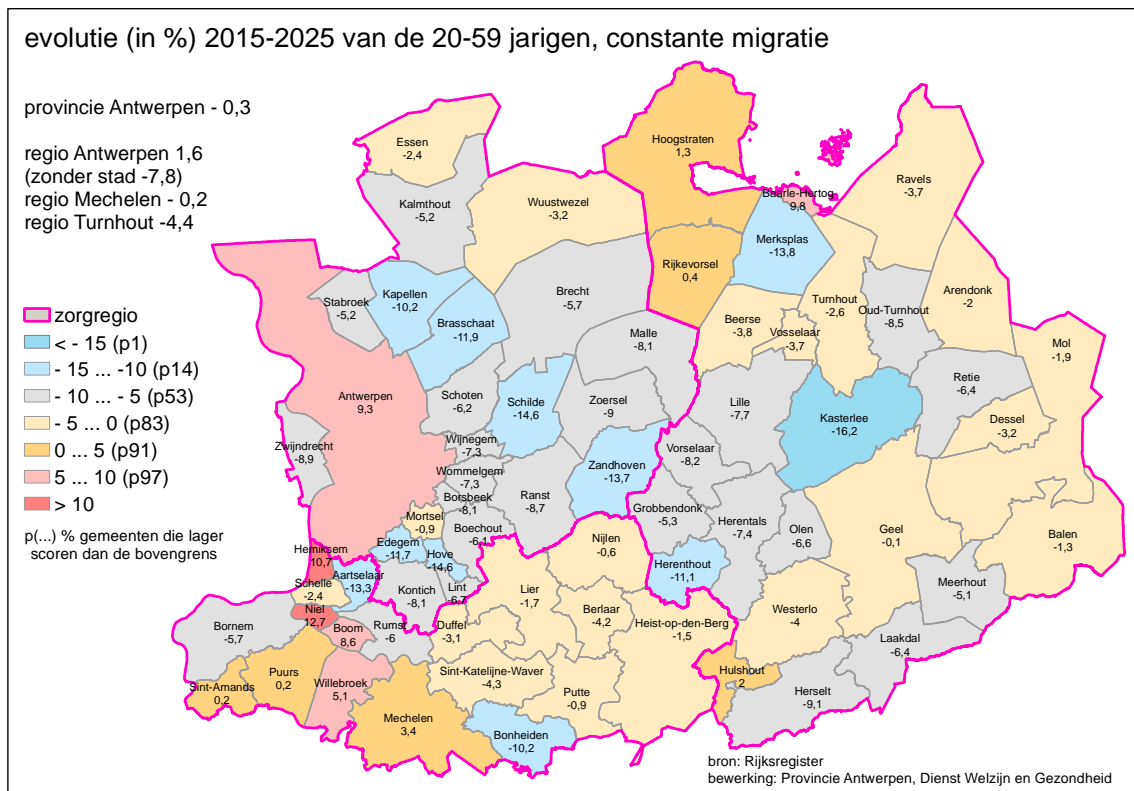
¹⁵ Voor de bevolking met 'andere origine' wordt met 'constant bedoeld' dat de evolutie bij de overgang van een leeftijdsgroep naar een tien jaar oudere leeftijdsgroep in aantal gelijk is voor de periodes 2005-2015 en 2015-2025. Die migratie betreft niet enkel die met het buitenland, maar ook die tussen gemeenten.

¹⁶ Zie eerdere studie van de provincie Antwerpen: 'Types van gemeenten: inkomens, woningprijzen en ouderenzorg'.

Kaart 2

Kaart 3

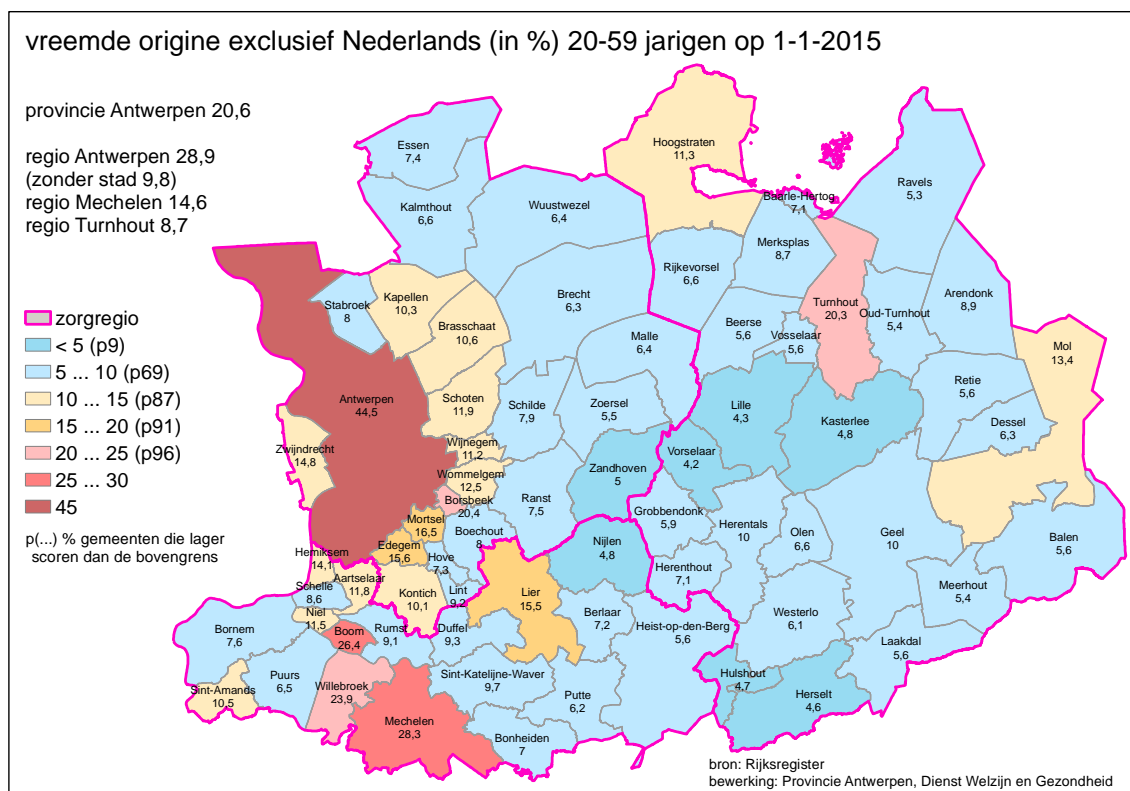

c) *aandeel van de inwoners met 'andere origine'*

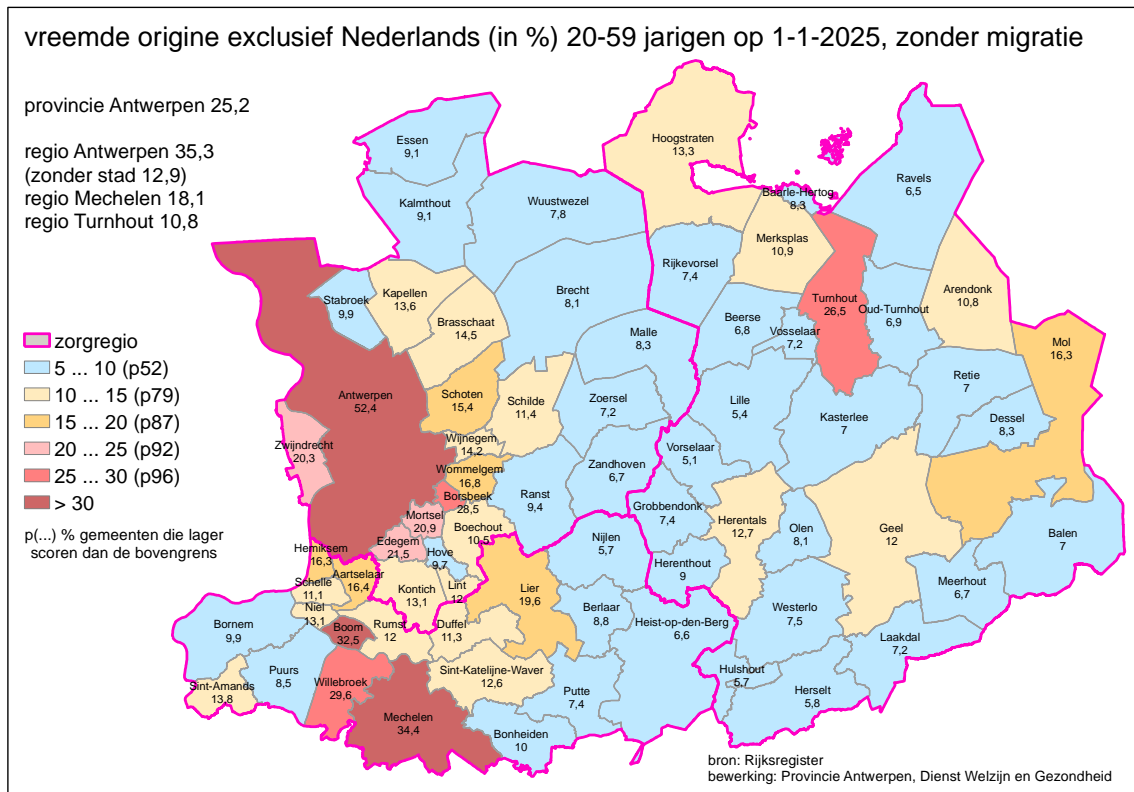
De hypothese over de migratie van bevolking met 'andere origine' (andere dan Belgisch of Nederlands) heeft uiteraard ook grote invloed op het aandeel van de inwoners met die origine in de totale 20-59 jarige bevolking. Volgende kaarten vergelijken dit aandeel voor 2015 (kaart 4) met het aandeel in 2025 op basis van twee hypothesen: a) zonder migratie van inwoners met andere origine (kaart 5) en b) constant blijvende migratie (zoals in de periode 2005-2015, kaart 6).

- Zelfs zonder migratie voor de bevolking met 'andere origine' neemt het aandeel van de inwoners met 'andere origine' in de provincie toe van 20,6 % in 2015 tot 25,2 % in 2025. Bij constante migratie wordt dit 30,7 % in 2025.
- Voor de steden en gemeenten waar het percentage al hoog was in 2015 blijft dit verder sterk toenemen.
- Het aantal gemeenten met meer dan 20 % inwoners met 'andere origine' neemt sterk toe. In 2015 ging het nog maar om 9 % van de gemeenten. Zonder migratie gaat het in 2025 om 13 % van de gemeenten, maar met constante migratie om 22 % van de gemeenten.
- Het aantal gemeenten met minder dan 10 % inwoners met 'andere origine' neemt sterk af. In 2015 ging het nog om 69 % van de gemeenten. Zonder migratie gaat het in 2025 nog om 48 %, maar met constante migratie nog slechts om 21 % van de gemeenten.
- Toch blijft de ruimtelijke structuur grotendeels behouden: het hoogste percentage voor stad Antwerpen gevolgd door Boom en Mechelen, tegen 2025 ook Willebroek en Turnhout, gevolgd door enkele centra en sommige gemeenten in de onmiddellijke rand van Antwerpen.

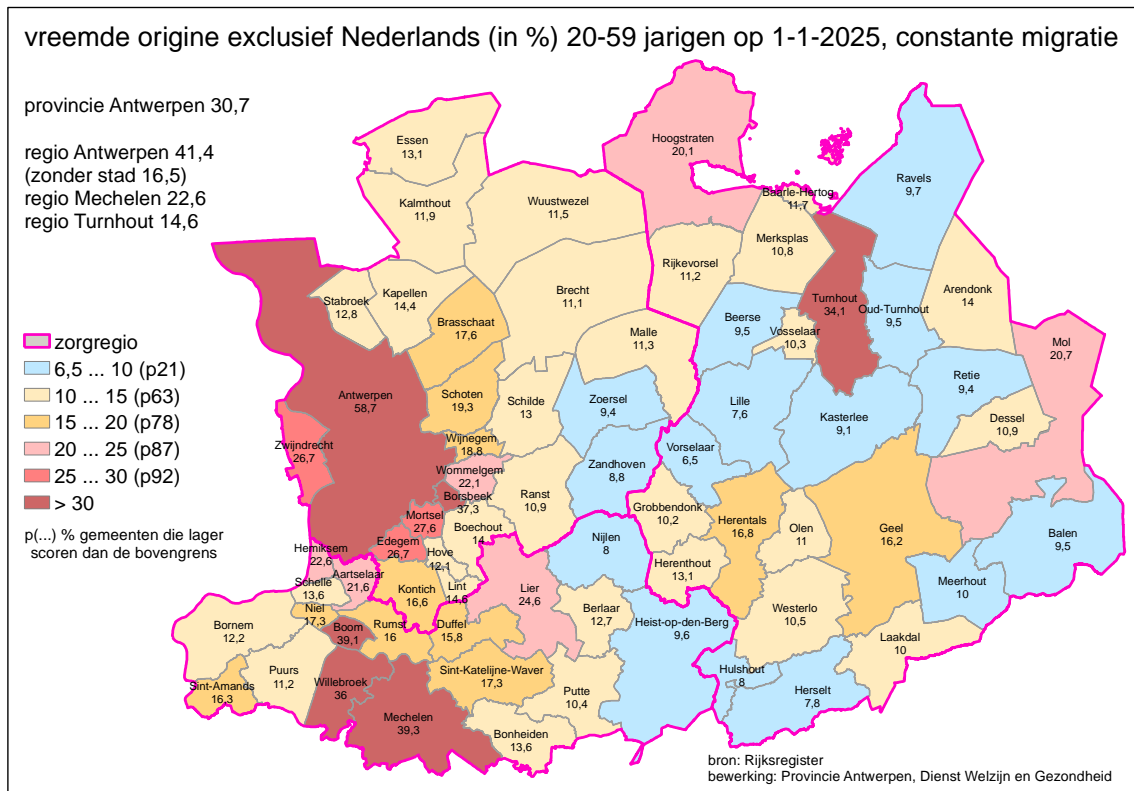
kaart 4

Kaart 5

Kaart 6

Synthese

Deze studie onderzocht voor de gemeenten in de provincie Antwerpen de evolutie van de bevolking op actieve leeftijd (20-59 jaar) met aandacht voor twee deelgroepen: de inwoners met 'Belgische of Nederlandse origine' en de 'inwoners met een andere origine'. Die laatste groep betreft de inwoners die bij hun geboorte een andere nationaliteit (dus noch de Belgische noch de Nederlandse) hadden, of waarvoor minstens één van de ouders bij geboorte een andere nationaliteit hadden.

Evolutie

Voor de periode 2015-2025 wordt voor de provincie Antwerpen de afname van de bevolking op actieve leeftijd met Belgische of Nederlandse origine geraamd op 13 %. Dit is mede het gevolg van de pensionering van wie geboren is in de jaren 1945-1965, jaren met hoge geboortecijfers. Maar ook op langere termijn is bij het huidig kindertal, dat 25 % te laag is om voor de volledige opvolging van generaties te zorgen, een afname met 8,3 % per tien jaar te verwachten.

Voor de periode 2015-2025 is de afname voor de provincie met 13 % dus iets groter. Voor 2 op 3 gemeenten is zij groter dan 10 %.

Bij gelijkblijvende migratie van bevolking met andere origine (noch Belgisch, noch Nederlands) zou het totale aantal 20-59 jarigen in de provincie echter constant blijven. Voor nog slechts 1 op 7 gemeenten zou de afname groter zijn dan 10 %.

Bij constante migratie blijft het aandeel van inwoners met andere origine wel sterk stijgen. In 2025 zou hun aandeel onder de 20-59 jarigen al voor 55 van de 70 gemeenten groter zijn dan 10 % tegenover 22 gemeenten in 2015. Het aandeel wordt dan in 2025 al groter dan 20 % voor 15 gemeenten (tegenover 6 in 2015).

Beleid ?

Een laag kindertal bij de bevolking met Belgische of Nederlandse origine zal ook op langere termijn blijven leiden tot een afnemend aantal actieven en kinderen in die bevolking.

Beleid kan de afname van de bevolking op actieve leeftijd aanvaarden. Zijn er alternatieven? Kunnen ook lokale besturen invloed uitoefenen?

Beleid kan gericht zijn op het verhogen van het kindertal. Mogelijkheden om hiertoe op lokaal niveau bij te dragen zijn het stimuleren van 'voldoende en betaalbare kinderopvang' en een 'woningmarkt met betaalbare huisvesting ook voor grotere gezinnen'. Een hoger kindertal heeft wel pas op zeer lange termijn ook effect op de bevolking op actieve leeftijd.

Op kortere termijn kan (buitenlandse of binnenlandse) migratie van personen met 'andere origine' de afname van de bevolking op actieve leeftijd verminderen.

Die migratie hangt samen met woongelegenheid voor diverse inkomensgroepen. Zijn alle gemeenten bereid te streven naar een voldoende diversiteit op de woningmarkt (sociale huisvesting, woningen met lagere prijs, voldoende huurwoningen)? Zijn zij bereid een grotere ruimtelijke spreiding van de bevolking met andere origine te aanvaarden?

Inwijking is uitdaging én opportuniteit. Voor het demografisch evenwicht hebben we belang bij een blijvende inwijking. Maar bevolking op actieve leeftijd is nog niet het zelfde als actieve bevolking. Inwijking wordt vooral een opportuniteit als we tevens zorgen voor voldoende integratie via scholing en werkgelegenheid.

BRONNEN

FEDERALE OVERHEID:

Rijksregister

VLAAMSE OVERHEID:

* Vlaams integratiebeleid en Decreet inzake het Vlaams Beleid ten aanzien van etnisch culturele minderheden www.integratiebeleid.be

* Kruispunt Maatschappelijke Integratie www.kruispuntmi.be

PROVINCIE ANTWERPEN, DIENST WELZIJN EN GEZONHEID

Verwerking Rijksregister

Kleuren of krimpen: statistische bijlage [thematische-studies](#)

Types van gemeenten: inkomens, woningprijzen en ouderenzorg [thematische-studies](#)